

Til Norges vassdrags- og energidirektorat

Oslo 01.03.18

Deres ref: 201706767

Et skritt i riktig retning!

Vi viser til høringsforslag om endringer i forskrift om kontroll av nettvirksomhet. Her er Rørentreprenørene Norge (RørNorge) sin tilbakemelding på høringsdokumentet.

NVE sitt forslag om å endre kontrollforskriften ved å innføre nettleie basert på at man hensyntar effektuttak applauderes. Et overforbruksledd som medfører at man betaler en høyere pris for tiden man belaster nettet utover abonnert effekt vil etter vår mening medføre en endring i hvordan vi fremover, både teknisk og bygningsmessig, tenker ved oppføring og rehabilitering av bygg.

- Vi støtter tanken om at det gis prissignaler om at nettkapasiteten på sikt er begrenset. Innføring av tariffledd som gjennomgående slår inn for kundene når nettet er høyt belastet virker å være en praktisk og gjennomførbar måte å ta tak i problemstillingen på.
- RørNorge mener det er en god beslutning om man etter endring i forskriften kan prise alle typer abonnement etter samme modell. En lik og sammenfallende avregningsmetode for alle vil medføre at man får kunder som har større forståelse for faktorer som påvirker strømgjennomstrømmingens størrelse.
- Prinsippet om at den som generer nettbelastning og behov for utbygging /utbedring av nettet også skal dekke kostnadene de forårsaker støttes.
- Vi er for tariffløsninger som gir strømkundene tydelige og lønnsomme insitamenter til å investere i løsninger som jevner ut og reduserer effektbehovet. De anbefalte tiltak som beskrevet i høringsnotatet ser for oss ut til å være hensiktsmessige da de utjevner effektbehovet når dette er nødvendig. Utnyttelse av kapasiteten i eksisterende nett med å minimere nødvendigheten av ny og kostbar utbygging.
- Vi forutsetter at tidspunkt for ikrafttredelse ikke innføres før alle kunder har fått god nok tid til å bli kjent med sitt eget forbruksmønster. En innføring basert på når AMS måleren ble montert anbefales.

Behov for en overordnet politikk på sammenfallende områder

Byggteknisk forskrift ble endret i 2007 med krav om at minimum 60 % av varmebehovet for bygg over 500 m² skulle dekkes av annet enn fossil brensel og elektrisitet. Endringene i TEK 10 i 2016 fjernet kravet om at 60 prosent av energibehovet skal dekkes av annet enn elektrisitet. Effekttoppen i nye TEK 10/17 bygg får en effekttopp samtidig som belastningen på nettet er høyest, og bidrar til økt investeringsbehov i strømmettet. Når denne endringen i byggteknisk forskrift ble gjennomført visste DiBK at Stortinget hadde vedtatt at oljefyring skulle være forbudt fra 2020, noe som ville medføre at et stort antall bygg ville skifte ut sin oljefyr frem mot 2020. Om man erstatter oljefyr med varmepumpe øker effektbelastningen i nettet

noe avhengig av varmekilde for varmepumpen og hvordan spisslast dekkes inn. Når oljefyr erstattes med elektrokjel medfører det en betydelig økning av effektbehovet. Vi vet enda ikke hvor mye effektbelastningen i nettet vil øke etter 1.1.2020. (Fossilfri oppvarming). Vi ser at denne usikkerheten vil kunne brukes som argument for at man ikke endrer regelverk slik at effektbelastning på nettet fra nye bygg økes. Endringene i som er gjort i byggeteknisk forskrift vil også gjøre det dyrere og mer krevende å elektrifisere transportsektoren fordi det er mindre effekt tilgjengelig i nettet for lading av elektriske kjøretøy. Alt griper sammen og vi mener det er viktig at NVE snakker med sine kollegaer i DIBK for å sikre optimal utnyttelse av strømmettet. Vi opplever at man trekker i forskjellig retning, noe som er uheldig for alle.

Ikke la profesjonskampen påvirke de valg som skal tas

Basert på helt enkel «rørleggertankegang» er det en ryggmarksrefleks å være opptatt av fleksibilitet og muligheter, også når man overfører denne tankegangen til oppbygging og utnyttelse av kraftnettet. Vår bransje representerer et fagområde som gir nettopp det NVE og Statnett ber om, fleksibilitet. Vi bygger fjernvarme og varmepumpesystemer som sørger for avlastning nettopp når effekttoppene i kraftnettet oppstår – når det er stort oppvarmingsbehov (om vinteren). Man har ikke kunnet unngå å se slagordet «fremtiden er elektrisk», og derom strides hverken de lærde eller andre. Men, vi mener fremtiden er energifleksibel i bygg – ikke ensidig elektrisk. Vi er derfor positive til at utkoblebar tariff foreslås uendret (s.45). Denne tariffen bidrar med storskala fleksibilitet til energisystemet og reduserer behovet for nettinvesteringer, ettersom fjernvarmen brukes som en verdifull effektreserve. Vi savner at NVE i større grad løfter fram dette samspillet i notatet.

NVE sine ønsker om innspill har vi forsøkt å besvare her:

Lik modell for alle uttakskunder i distribusjonsnettet, jf. forslag til § 14-2.

RØRNORGE tror gjenkjennelighet er viktig og tror en mest mulig standardisert nettleie for kunder uavhengig av nettselskap. Dette vil gjøre det enklere for eiendomsforvaltere med bygg i ulike konsesjonsområder og for tilbydere av produkter og tjenester. En større grad av harmonisering mellom nettselskapene er viktig for å avdekke og gjennomføre tiltak som reduserer nettleien (og derigjennom nettbelastningen forutsatt at tariffene gjenspeiler dette).

RørNorge er av den oppfatning at effekttariffer basert på enkelttimer i dag fungerer godt for næringslivskunder, men dette krever profesjonelle brukere. En ny modell bør basere seg på en på en lik modell for alle strømkunder.

RørNorge mener det er riktig å innføre effekttariffer for husholdninger og tror en kombinasjon av abonnert effekt og tidsdifferensiering vil være mest forståelig og effektivt for å få den ønskede effekt av tiltakene (lavere effektuttak, utjevning av uttak)

Behov for krav om å tilby tidsdifferensierte abonnement til næringskunder.

Tidsdifferensiert abonnement gjør at også næringslivskunder får mer forutsigbarhet og enklere kan kontrollere effektuttaket.

Behov for krav om å tilby tidsdifferensiert overforbrukspris.

Vi tror dette er en forutsigbar måte å synliggjøre at alle må gjøre noe for å bidra til lavere effekt. Et viktig prinsipp er at alle typer abonnement beregnes likt.

Behov for klarere føringer for fastsettelse av prisforholdet mellom abonnement og overforbruk, jf. forslag til første ledd og sjette ledd i § 14-2.

Vi er usikre på om jobben med å argumentere FOR abonnert effekt som tariffmodell er gjennomarbeidet tilstrekkelig. Vi mener det er viktig at nett tariffene oppmuntrer til f.eks fjernvarmeutbygging i forbindelse med områdeutvikling. Vi mener det er behov for å gi nærmere og tydelige føringer for hva som legges i at kundene skal ha økonomisk insentiv til å holde seg innenfor abonnementet, men forventer samtidig at dette ikke får negative konsekvenser for hverken fjernvarme eller varmepumper (væske/vann VP).

Behov for å regulere kundenes mulighet til å endre abonnement gjennom forskrift, jf. forslag til nytt fjerde ledd i § 14-2.

Mulighet for å endre abonnement mener vi er viktig, men behovet for et 12 måneders perspektiv er forståelig og bør ikke være et problem dersom det parallelt innføres fleksible regler for endring av tariff når kunden kan dokumentere at bruken har endret seg over tid pga f.eks nytt bruksmønster, montering av varmepumpe, omfattende etterisolering, tilknytning til fjernvarme, anskaffelse av El bil etc.

Behov for å gi nærmere føringer for hva som vurderes å være et rimelig nivå på overforbruksleddet i tariffen, og mulighet for geografisk differensiering av overforbruksleddet innad i konsesjonsområdet jf. forslag til nytt sjette ledd i § 14-2. Vi mener det er viktig at overforbruksleddet i tariffen faktisk medfører at strømkundens overforbruk får en reell konsekvens i negativ retning. Det bør også være slik at områder der man f.eks har bygget ut fjernvarme også får store lettelser i nettleie – det er etter vår mening en måte å motivere til planlagt områdeutvikling der man aktivt går inn for å redusere effektbehovet for hele området. Gode tiltak skal gi god payback også dersom det kommer nettselskapet til gode.

Ansvarsfordelingen mellom nettselskap, kraftleverandør og eventuelt Elhub når det gjelder informasjon til kunde om tariffkostnad per time, jf. forslag til nytt fjerde ledd i § 13-5, og når det gjelder nettselskapenes veiledningsplikt og forslag til nytt tredje ledd i § 14-2. RørNorge mener det ved utarbeidelse av nye nettariffer må legges vekt på at administrasjonskostnadene i nettselskapene holdes på et så lavt nivå som mulig. Det også bør stilles krav om at prisinformasjonen sendes til strømkunder som ønsker dette. Den bør også være så komplett som mulig ved at nettleie, kraftkost og offentlige avgifter bør være spesifisert. Etter vår mening bør

dette da pålegges den aktøren som sitter med den totale prisinformasjon for kunden. Vi har registrert at mange aktører gir uttrykk for stor bekymring rundt de forestående endringer. Det vises det også en rørende og nesten overveldende omsorg for husholdningskundenes påstått store problemer med å forstå de nye tariffene. Vi er av den oppfatning at argumentene som brukes om at det er for tidlig å innføre effekt tariffen fordi det ikke enda finnes gode nok verktøy for å overvåke effektforbruket, ikke holder mål. På andre områder i samfunnet har vi erfart at leverandører ikke igangsetter utvikling av utstyr og systemer før vedtak om fremtidige løsninger er fattet. Vi er trygge på at NVE som aktør er i stand til å legge til rette for tariffen som er enkle og forståelige for kundene, slik at de har mulighet til å respondere på dem og dermed påvirke egen tariffkostnad.

En innføring av effekttariffer vil også medføre at måten man bygger termiske systemer vil kunne endre seg. Termisk lagring i samspill med energifleksible varme og kjølesystemer som spiller på lag med det elektriske strømmettet har vi tro på at vil være den beste løsningen for fremtiden på alle måter.

Dersom dere har spørsmål til våre kommentarer, ta gjerne kontakt med fagsjef Energi og Miljø Eli Heyerdahl Eide, eli@rornorge.no eller mobil 99244779.

Med vennlig hilsen

Eli Heyerdahl Eide
Fagsjef Energi og Miljø

Rørentreprenørene Norge er en landsdekkende bransjeforening for rørleggerbedrifter av ulik størrelse. Vi sender i denne saken en høringsuttalelse på vegne av rørbransjen i Norge

Våre medlemsbedrifter er landets ledende rørleggerbedrifter, representert ved både små og store selvstendige bedrifter, større konsern samt kjedetilsluttede bedrifter av ulik størrelse. Våre medlemsbedrifters arbeid utgjør omlag 70% av rørbransjens totale omsetning. Bransjen bygger ut og vedlikeholder mange millioner kilometer med rør som frakter og lagrer energi i flytende form rundt og mellom bygg i hele Norge. NVEs beslutninger rundt tariffing og prissetting av elektrisk kraft påvirker i stor grad hva slags fremtidige arbeidsoppgaver rørbransjen skal ha og hva slags kompetanseutvikling vi skal bedrive. Vårt største bidrag i jobben med å redusere samtidighet og store effektbelastninger er at vi kan bygge og levere stabile, kostnadseffektive og enkle systemer for termisk lagring.

Rørentreprenørene Norge er et bransjenettverk av rørleggerbedrifter som ønsker å bidra til at rørbransjen er med i fremtidens utvikling av en grønn byggenæring. Vi er som bransjeforening en del av BNL, Byggenæringens Landsforening innunder NHO familien.